

Minkä eläinten aiheuttamat vahingot kuuluvat petoeläinvahinkokorvausten piiriin?

Suurpetojen aiheuttamista vahingoista korvataan karhun, suden, ahman sekä ilveksen aiheuttamat vahingot.

Millaisista vahingoista voi hakea korvausta?

Korvausta voi hakea ko. eläinten aiheuttamista vahingoista viljelyksille, eläimille, irtaimistolle sekä poronhoitoalueen poroille riistavahinkolaissa säädetyn mukaisesti.

Kerrotko tarkemmin, mistä viljelysvahingoista voidaan korvata?

Korvausta voidaan maksaa esim. jos karhu tekee reikiä pyöröpaaleihin tai hajottaa niitä. Tämä on ns. kootulle sadolle aiheutunut vahinko.

Mitä eläinvahingoista kuuluu korvausten piiriin?

Esim. jos susi raatelee tai tappaa metsästyskoiran tai lampaan. Tai karhu raatelee hevosen laiturilla. Olennaista on, että kyseessä on jokin näistä neljästä suurpedosta.

Miten toimia, kun huomaa vahingon? kenet pyytää paikalle?

Tärkeintä on tehdä välittömästi vahinkoilmoitus kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Lisäksi kannattaa ilmoittaa myös RHY:n petoyhdyshenkilölle, joka käy myös tarvittaessa toteamassa vahingon. Petoyhdyshenkilöiden yhteystiedot löytyvät riistakeskuksen nettisivuilta yhteystietohaulla osoitteesta www.riista.fi. Ilmoituksen teko on sen vuoksi tärkeää, että korvauksen saanti edellyttää aina maastotarkastusta, josta vastaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen. Maastotarkastukseen kutsutaan vahingonkärsijä sekä RHY:n edustaja paikalle.

Millä lomakkeella korvausta haetaan?

Korvausta haetaan Ruokaviraston sivulta löytyvällä lomakkeella nro 131. Lomakkeella voi tehdä myös tarvittaessa vahinkoilmoituksen. Korvausta on haettava kuukauden kuluessa maastotarkastuksen jälkeen. Käsittely ja maksatus nopeutuvat tästä vuodesta lähtien oleellisesti muiden kuin porovahinkojen osalta. Eli kun hakemus on tallennettu ja tarkastettu, ne voidaan laittaa saman tien maksuun, jolloin rahat lähtevät valtion tililtä korvauksensaajalle. Korvauksen saamisessa on 170 euron omavastuuraja vuodessa. Eli jos vahingot vuoden aikana ylittävät tämän rajan, korvaus maksetaan kokonaisuudessaan. Eläinvahinkojen korvaamisesta käytettävistä käyvistä arvoista on säädetty MMM:n asetuksella 834/2018.

Kuinka toimitaan hirvieläinvahingoissa?

Riistavahinkolain nojalla voidaan korvata myös vahinkoja, mikäli aiheuttajana on joko hirvi, valkohäntäpeura, kuusipeura, saksanhirvi, metsäpeura tai japaninpeura. Peurat aiheuttavat vahinkoa mm. puutarhakasveille. On huomattava, että nykyään metsäkauriin aiheuttamat vahingot eivät kuulu korvauksen piiriin, koska kauriin pyynti ei vaadi enää kaatolupaa vaan sillä on metsästysaika kuten esim. jäniksellä.

Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaukset maksetaan entiseen malliin, sillä Ruokavirasto määrittää normisadot ja yksikköhinnat vahinkokasveille vuosittain vasta vahinkovuotta seuraavana keväänä, koska riistavahinkolain mukaan yksikköhintojen on vastattava kyseisen satovuoden aikana saatuja keskimääräisiä myyntihintoja. Ja kuten on nähty, vuodet eivät ole veljeksiä...

Vahinkoilmoitus ja korvaushakemuslomake nro 148 löytyy Ruokaviraston sivulta

Mitä tiedät joutsenten ym. rauhoitettujen lintujen ja eläinten aiheuttamista vahingoista? Miten niiden osalta pitää toimia?

Tyypillisimpiä korvattuja vahinkoja ovat joutsenten, kurkien sekä valkoposkihanhien viljelyksille aiheuttamat vahingot. Naakka aiheutti aiemmin myös paljon korvattavia vahinkoja, mutta se siirrettiin elokuussa 2018 metsästyslain mukaisesti rauhoittamattomiin eläimiin, joten sen aiheuttamia vahinkoja ei enää korvata.

Joutsenet kuuluvat luonnonsuojelulain mukaan rauhoitettuihin eläimiin, joiden aiheuttamista vahingoista korvaukset haetaan ELY-keskuksesta. Maksettavat korvaukset perustuvat ympäristöministeriön päätökseen rauhoitettujen harvinaisten eläinten tuottamien vahinkojen korvaamiseksi maksettavista avustuksista (1626/1991). Lainsäädäntöuudistus on tällä hetkellä meneillään, ja esitys uudeksi laiksi pitäisi tulla loppuvuodesta.

ELY-keskukset myöntävät korvaukset vuosittain valtion tulo- ja menoarviossa ympäristöministeriölle osoitetun määrärahan puitteissa. Korvaus haetaan vuoden loppuun mennessä vapaamuotoisella hakemuksella. Mukaan liitetään esim. maaseutuelinkeinoviranomaisen lausunto vahingosta. Jos loppuvuoden aikana sattunut vahinko pystytään todentamaan vasta keväällä, voi hakemuksen jättää toukokuun loppuun mennessä.

Korvaushakemuslomake sekä ohjeet löytyvät nettisivuiltamme sekä ympäristöhallinnon sivuilta.

Keski-Suomen Ely-keskuksen yhteyshenkilö:

Keski-Suomen ELY-keskus: biologi Aulis Jämsä, 0295 024 749, etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Lopuksi: Peto- ym. vahingoissa olkaa ensin suoraan yhteydessä meihin maaseutuelinkeinoviranomaisiin. Yhteystiedot löytyvät Laukaan nettisivuilta palveluoppaan kohdasta maaseutupalvelut.